

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse

2013/0185(COD)

9.1.2014

UDTALELSE

fra Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse

til Økonomi- og Valutaudvalget

om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse bestemmelser om søgsmål i henhold til national ret angående erstatning for overtrædelser af medlemsstaternes og Den Europæiske Unions konkurrenceregler (COM(2013)0404 – C7-0170/2013 – 2013/0185(COD))

Ordfører for udtalelse: Olle Schmidt

PA_Legam

KORT BEGRUNDELSE

Efter næsten et årtis forhandlinger bifalder ordføreren fuldt ud Kommissionens forslag til dette direktiv. Både forbrugere og små og mellemstore virksomheder hindres i øjeblikket i at udøve deres ret på EU-plan til erstatning for skader forårsaget af overtrædelser af konkurrencelovgivningen.

Med hensyn til privat håndhævelse ser ordføreren gerne indførelse af repræsentative og kollektive søgsmålsordninger. I sin opfølgende erklæring på Europa-Parlamentets beslutning (P6_TA(2009)0187) var Kommissionen enig i, at der bør være en integreret strategi for kollektive søgsmål med henblik på at sikre en ensartet behandling af erstatningskrav på området for Unionens konkurrenceregler. Der findes stadig ikke bindende horisontale foranstaltninger for kollektive søgsmål. Kollektive søgsmål ville gøre det muligt for reelle og kvalificerede enheder, såsom forbrugerorganisationer eller brancheorganisationer, at indbringe sager på vegne af individuelle sagsøgere. Ordføreren opfordrer imidlertid til, at kun en klart identificeret gruppe mennesker kan handle som repræsentant og tage del i klagen. Denne identifikation skal være fuldstændig, når klagen indgives, og ordføreren foreslår en "opt-in-ordning". I betragtning af at kun 25 % af kartelsagerne fører til erstatningsøgsmål inden for Unionen, skal der gøres mere for at opfordre forbrugerne til at gøre deres rettigheder gældende.

Ordføreren erkender, at bødenedsættelsesordningen i høj grad bidrager til afsløringen af karteller, og derved skaber mulighed for erstatningsøgsmål. Ordføreren er dog ikke enig i Kommissionens forslag om at indføre en grå liste over grænser for fremlæggelse af beviser, efter at konkurrencemyndigheden har afsluttet sin behandling. Alle beviser fra ansøgere om bødenedsættelse bør omfattes af reglerne i artikel 6, stk. 1, uanset om de blev indgivet med ansøgningen om bødenedsættelse eller på anmodning af konkurrencemyndigheden.

Selv om konkurrencesager nogle gange gøres mulige gennem en informant, er der ikke nogen specifik henvisning til dette i Kommissionens forslag. Beskyttelse af informanter vedrører kun informantens identitet og ikke de leverede oplysninger. Identiteten har ikke nogen betydning for skaden eller skadens værdi. Informanternes identitet beskyttes i dag under medlemsstaternes lovgivning. For at sikre forudsigelighed og konsekvente domme bør Kommissionens forslag omfatte personoplysninger.

Ordføreren bifalder Kommissionens forslag om, at bevisbyrden skal påhvile den sagsøgte. Dette ville gøre det lettere for sagsøgere at fastsætte deres krav. Mangler i bevisførelsen ville være til fordel for den skadelidte og dette ville være en klar fordel for direkte aftagere. I overensstemmelse med Domstolens retspraksis er indirekte aftagere ligeledes berettigede til at anlægge sag. De foreslåede regler omfatter dog både formodningen om fravær og formodningen om eksistensen af overvæltning af overpriser på indirekte aftagere. Dette vil sandsynligvis føre til krav fra både direkte og indirekte sagsøgere. Ordføreren går ikke ind for et sådant dobbelt system og foreslår, at bevisbyrden ligger hos den indirekte aftager, når der ikke er tilstrækkelige beviser for overvæltning. Der skabes derved et system med en søjle, der giver de nationale domstole klare retningslinjer.

Der skal kompenseres for den skade, der er lidt. Dette er af afgørende betydning, hvis kartellerne skal føle den reelle skade, de har påført markeder og kunder. Med henblik på at

øge beskyttelsen af den skadelidte part mod overtrædelser af konkurrencereglerne er det vigtigt at sikre, at denne har en stærk stemme i retssager. Derfor foreslår ordføreren, at den skadelidte part bør have en stærk position i vurderingen, og ønsker derfor, at vurderingen baseres på den skadelidte parts vurdering. Desuden ville dette hindre yderligere karteldeltagelse, fordi lovovertræderne ville få mindre indflydelse på retssagen.

For en forbruger, en forbrugerorganisation eller en lille virksomhed, kan risikoen for at skulle betale sagsomkostninger, hvis sagen tabes, i høj grad afskrække dem fra at fremsætte erstatningskrav. For at styrke muligheden for at gøre sådanne krav gældende, foreslår ordføreren, at der oprettes en fond, der finansieres af de bøder, der betales i sager om overtrædelse af konkurrencereglerne. Denne fond ville finansiere den første vejledende dom i en potentiel sag baseret på beviser tilvejebragt af en potentiel sagsøger. Dette ville gøre det lettere at rejse erstatningskrav og reducere antallet af unødvendige krav, der indbringes for en domstol. Endelig bør det påpeges, at reglen om at omkostninger betales af den, der taber sagen, bør bibeholdes.

ÆNDRINGSFORSLAG

Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse opfordrer Økonomi- og Valutaudvalget, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende ændringsforslag i sin betænkning:

Ændringsforslag 1

Forslag til direktiv Betragtning 4 a (ny)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(4a) Privat håndhævelse er en afgørende ordning for effektiv håndhævelse af konkurrencereglerne. Individuelle søgsmål vil imidlertid ikke være tilstrækkelige, og det er derfor nødvendigt at tillade kollektive søgsmål i dette direktiv.

Begrundelse

Der bør være en integreret strategi for kollektive søgsmål med henblik på at sikre konsekvent behandling af skader, såsom lovgivning om forbrugerbeskyttelse. Sådanne horisontale foranstaltninger findes endnu ikke, og ordføreren ønsker at indføre dem med dette direktiv. I betragtning af det lave antal erstatningssøgsmål, bør der gøres mere for at opfordre forbrugerne til at gøre deres rettigheder gældende. Kollektive søgsmål vil gøre de nationale domstole mere tilgængelige for forbrugerne.

Ændringsforslag 2

Forslag til direktiv Betragtning 4 b (ny)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(4b) Under hensyntagen til medlemsstaternes beføjelser til at indføre forskellige kollektive klageordninger bør de, når de etablerer sådanne ordninger, indføre en opt-in-ordning og afholde sig fra at indføre salærer, mulighed for erstatninger, der har karakter af straf, og tredjepartsfinansiering, når bidragsyderen aflønnes på grundlag af det forlig, der er indgået, eller den tilkendte erstatning.

Ændringsforslag 3

Forslag til direktiv Betragtning 5 a (ny)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(5a) Effektive muligheder for, at forbrugere og virksomheder kan opnå erstatning, vil afholde virksomheder fra at begå overtrædelser og sikre større overholdelse af Unionens konkurrenceregler. Derfor bør omkostningseffektiv, rettidig og effektiv erstatning for ofre for overtrædelser af disse regler fremmes for at styrke den offentlige håndhævelse af Unionens konkurrenceregler. Der opfordres til, at mindelig erstatning til ofre ikke berører behovet for harmonisering af bestemmelserne om søgsmål i henhold til national ret angående erstatning for overtrædelser af medlemsstaternes og Den Europæiske Unions konkurrenceregler.

Begrundelse

Af hensyn til borgere og virksomheder skal erstatningen være omkostningseffektiv, rettidig og effektiv. Derfor skal der tilskyndes til mindelig tvistbilæggelse på et tidligt tidspunkt ved at give et incitament i forbindelse med den bøde, der fastsættes af de kompetente myndigheder, for at sikre omkostningseffektiv, rettidig og effektiv erstatning.

Ændringsforslag 4

Forslag til direktiv Betragtning 11

Kommissionens forslag

(11) Dette direktiv bekræfter den gældende fællesskabsret om retten efter de EU-retlige regler til erstatning for skade forvoldt ved overtrædelse af EU's konkurrenceregler, navnlig om søgsmålsberettigelse og afgrænsningen af skaden, som det fremgår af Domstolens retspraksis, og foregriber ikke en eventuel yderligere udvikling heraf. Enhver, der har lidt skade som følge af en overtrædelse, kan kræve erstatning for det lidte tab (damnum emergens) og for den indtjening, han er gået glip af (tabt fortjeneste eller *lucrum cessans*) og betaling af renter fra det tidspunkt, skaden blev forvoldt, til erstatningen udbetales. Denne ret er anerkendt for enhver fysisk eller juridisk person - forbrugere, virksomheder og offentlige myndigheder - uanset, om der foreligger et direkte kontraktforhold med den virksomhed, der har begået overtrædelsen, og uanset, om en konkurrencemyndighed forinden har fastslået, at der er sket en overtrædelse. ***Dette direktiv bør ikke forpligte medlemsstaterne til at indføre ordninger for kollektive søgsmål for håndhævelse af traktatens artikel 101 og 102.***

Ændringsforslag

(11) Dette direktiv bekræfter den gældende fællesskabsret om retten efter de EU-retlige regler til erstatning for skade forvoldt ved overtrædelse af EU's konkurrenceregler, navnlig om søgsmålsberettigelse og afgrænsningen af skaden, som det fremgår af Domstolens retspraksis, og foregriber ikke en eventuel yderligere udvikling heraf. Enhver, der har lidt skade som følge af en overtrædelse, kan kræve erstatning for det lidte tab (damnum emergens) og for den indtjening, han er gået glip af (tabt fortjeneste eller *lucrum cessans*) og betaling af renter fra det tidspunkt, skaden blev forvoldt, til erstatningen udbetales ***med forbehold af de renteformer, der er anerkendt i den nationale lovgivning.*** Denne ret er anerkendt for enhver fysisk eller juridisk person - forbrugere, virksomheder og offentlige myndigheder - uanset, om der foreligger et direkte kontraktforhold med den virksomhed, der har begået overtrædelsen, og uanset, om en konkurrencemyndighed forinden har fastslået, at der er sket en overtrædelse.

Ændringsforslag 5

Forslag til direktiv Betragtning 11 a (ny)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

En korrekt håndhævelse af konkurrencereglerne og både virksomheders og forbrugeres effektive udøvelse af deres erstatningsret er tæt forbundne og afgørende for at opnå konkurrencedygtig vækst. En europæisk ret til kollektive retsmidler vil i denne henseende bidrage til det indre markeds gennemførelse og udviklingen af et reelt område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Begrundelse

I februar 2012 vedtog Parlamentet sin beslutning om en sammenhængende EU-strategi for kollektive retsmidler, hvori det opfordrede til, at et eventuelt forslag vedrørende kollektive retsmidler skulle omfatte et fælles sæt principper, der gennem kollektive retsmidler giver en ensartet adgang til domstolene i EU og behandler krænkelse af forbrugernes rettigheder. En kollektiv klageordning ville i høj grad sikre mere effektiv håndhævelse af konkurrencereglerne og øge forbrugerbeskyttelsen.

Ændringsforslag 6

Forslag til direktiv Betragtning 13

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(13) Bevismateriale er et vigtigt element ved anlæggelse af sag om erstatning for overtrædelse af de nationale konkurrenceregler eller EU's konkurrenceregler. Da tvister om karteller og monopoler er kendetegnet ved en informationsasymmetri, bør det sikres, at skadelidte får ret til at kræve fremlæggelse af bevismateriale af relevans for deres krav, ***uden at de behøver at angive de konkrete beviser.*** For at sikre ligestilling af

(13) Bevismateriale er et vigtigt element ved anlæggelse af sag om erstatning for overtrædelse af de nationale konkurrenceregler eller EU's konkurrenceregler. Da tvister om karteller og monopoler er kendetegnet ved en informationsasymmetri, bør det sikres, at skadelidte får ret til at kræve fremlæggelse af bevismateriale af relevans for deres krav. For at sikre ligestilling af parterne bør disse midler også være til rådighed for

parterne bør disse midler også være til rådighed for sagsøgte under erstatningssøgsmål, således at de kan anmode de pågældende skadelidte om fremlæggelse af beviser. De nationale domstole kan også kræve, at tredjemand skal fremlægge beviser. Såfremt den nationale domstol agter at kræve, at Kommissionen skal fremlægge beviser, finder princippet om loyalt samarbejde mellem Den Europæiske Union og medlemsstaterne (artikel 4, stk. 3, i TEU) og artikel 15, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1/2003 anvendelse, hvad angår anmodninger om oplysninger.

sagsøgte under erstatningssøgsmål, således at de kan anmode de pågældende skadelidte om fremlæggelse af beviser. De nationale domstole kan også kræve, at tredjemand skal fremlægge beviser. Såfremt den nationale domstol agter at kræve, at Kommissionen skal fremlægge beviser, finder princippet om loyalt samarbejde mellem Den Europæiske Union og medlemsstaterne (artikel 4, stk. 3, i TEU) og artikel 15, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1/2003 anvendelse, hvad angår anmodninger om oplysninger.

Begrundelse

For at undgå såkaldte "fishing expeditions", som kan være til alvorlig skade for et effektivt og retfærdigt velfungerende indre marked, skal beviser defineres så præcist og snævert som muligt.

Ændringsforslag 7

Forslag til direktiv Betragtning 19 a (ny)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(19a) Det er vigtigt, at oplysninger fra ansøgere om bødefritagelse beskyttes, da dette vil styrke incitamentet for karteldeltagere til at stå frem og deltage i bødenedsættelsesordningerne. Derfor bør begrænsningen i fremlæggelsen af beviser fra en konkurrencemyndighed udvides til at omfatte alle oplysninger fra ansøgeren om bødenedsættelse, uanset om oplysningerne blev afgivet på kartelmedlemmets eget initiativ eller på anmodning af konkurrencemyndigheden.

Begrundelse

Ansøgninger om deltagelse i bødenedsættelsesordninger spiller en stor rolle for afsløringen af karteller og muliggør derved private søgsmål. Alle beviser fra ansøgere om bødenedsættelse bør omfattes af reglerne i artikel 6, stk. 1, uanset om de blev indgivet i

forbindelse med de erklæringer, der afgives med henblik på at opnå bødenedsættelse, eller på anmodning af konkurrencemyndigheden.

Ændringsforslag 8

Forslag til direktiv Betragtning 21 a (ny)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(21a) Selv hvis den enkelte informants rolle hidtil har været begrænset, skal beskyttelse af enkeltpersoner, der står frem med oplysninger, være udtrykkeligt omfattet af direktivet. Kun personoplysninger og andre oplysninger, der vedrører personoplysninger, bør indgå i de oplysninger, som de nationale domstole ikke kan tilpligte en part eller en tredjepart til at afgive.

Begrundelse

Selv om nogle konkurrencesager udelukkende har været mulige gennem en informant, er der ikke nogen specifik henvisning til dette i det foreslåede direktiv. Beskyttelse af informanter vedrører kun informantens identitet og ikke de leverede oplysninger. For at sikre forudsigelighed og konsekvente domme bør direktivet omfatte personoplysninger. I dag beskyttes informanternes identitet under medlemsstaternes lovgivning.

Ændringsforslag 9

Forslag til direktiv Betragtning 24

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(24) Når der fremsættes et erstatningskrav, eller en konkurrencemyndigheds indleder en undersøgelse medfører det en risiko for, at de pågældende virksomheder tilintetgør eller skjuler beviser, som ville være nyttige til at godtgøre skadelidtes erstatningskrav. For at forhindre tilintetgørelsen af relevant bevismateriale og sikre, at retsinstanernes pålæg om fremlæggelse efterkommes, bør

(24) Når der fremsættes et erstatningskrav, eller en konkurrencemyndigheds indleder en undersøgelse medfører det en risiko for, at de pågældende virksomheder tilintetgør eller skjuler beviser, som ville være nyttige til at godtgøre skadelidtes erstatningskrav. For at forhindre tilintetgørelsen af relevant bevismateriale og sikre, at retsinstanernes pålæg om fremlæggelse efterkommes, bør

retsinstanserne **kunne** pålægge sanktioner med en tilstrækkelig afskrækkende virkning. For så vidt angår parterne i retssagen, kan risikoen for, at partens adfærd tillægges belastende betydning ved bevisbedømmelsen under erstatningssøgsmålet, være en særdeles effektiv sanktion og kan medføre undgåelse af forsinkelser. Der bør endvidere kunne pålægges sanktioner for manglende opfyldelse af forpligtelsen til at beskytte fortrolige oplysninger og for misbrug af oplysninger, der er opnået ved fremlæggelsen for retsinstansen. Tilsvarende bør der kunne pålægges sanktioner, hvis oplysninger, der er fremskaffet gennem aktindsigt i en konkurrencemyndigheds sagsakter i forbindelse med udøvelsen af retten til forsvar i tilknytning til denne konkurrencemyndigheds undersøgelser, bliver misbrugt i erstatningssøgsmål.

retsinstanserne pålægge sanktioner med en tilstrækkelig **og effektiv** afskrækkende virkning. For så vidt angår parterne i retssagen, kan risikoen for, at partens adfærd tillægges belastende betydning ved bevisbedømmelsen under erstatningssøgsmålet, være en særdeles effektiv sanktion og kan medføre undgåelse af forsinkelser. Der bør endvidere kunne pålægges sanktioner for manglende opfyldelse af forpligtelsen til at beskytte fortrolige oplysninger og for misbrug af oplysninger, der er opnået ved fremlæggelsen for retsinstansen. Tilsvarende bør der kunne pålægges sanktioner, hvis oplysninger, der er fremskaffet gennem aktindsigt i en konkurrencemyndigheds sagsakter i forbindelse med udøvelsen af retten til forsvar i tilknytning til denne konkurrencemyndigheds undersøgelser, bliver misbrugt i erstatningssøgsmål.

Ændringsforslag 10

Forslag til direktiv Betragtning 28

Kommissionens forslag

(28) Virksomheder, der samarbejder med konkurrencemyndighederne under en bødenedsættelsesordning, spiller en central rolle i afsløringen af **overtrædelser begået i form af hemmelige karteldannelser** og i at bringe disse overtrædelser til ophør, hvilket ofte begrænser de skader, som kunne være forvoldt, hvis overtrædelserne var fortsat. Det er derfor hensigtsmæssigt at fastsætte, at virksomheder, der har opnået bødefritagelse fra en konkurrencemyndighed efter en bødenedsættelsesordning, beskyttes mod i urimeligt omfang at blive udsat for erstatningskrav under hensyntagen til, at afgørelsen fra den konkurrencemyndighed,

Ændringsforslag

(28) Virksomheder, der samarbejder med konkurrencemyndighederne under en bødenedsættelsesordning, spiller en central rolle i afsløringen af **konkurrencebegrænsende aftaler, afgørelser eller praksis** og i at bringe disse overtrædelser til ophør, hvilket ofte begrænser de skader, som kunne være forvoldt, hvis overtrædelserne var fortsat. Det er derfor hensigtsmæssigt at fastsætte, at virksomheder, der har opnået bødefritagelse fra en konkurrencemyndighed efter en bødenedsættelsesordning, beskyttes mod i urimeligt omfang at blive udsat for erstatningskrav under hensyntagen til, at

som fastslår, at der foreligger en overtrædelse, kan blive endelig i forhold til den virksomhed, der har opnået bødefritagelse, inden den bliver endelig for andre virksomheder, der ikke har opnået bødefritagelse. En virksomhed, som har opnået bødefritagelse, bør derfor i princippet fritages fra solidarisk ansvar for hele skaden, og virksomhedens bidrag bør ikke overstige det beløb for skade, som er forvoldt den pågældende virksomheds egne direkte eller indirekte aftagere eller, i tilfælde af et indkøbskartel, hans direkte eller indirekte leverandører. Såfremt et kartel har forvoldt skade på andre end de overtrædende virksomheders kunder eller leverandører, bør bidraget fra den virksomhed, der har opnået bødefritagelse, ikke overstige denne virksomheds andel af ansvaret for den skade, som kartellet har forvoldt. Fastsættelsen af denne andel bør ske efter de samme regler som dem, der anvendes til at fastsætte de overtrædende virksomheders individuelle bidrag (betragtning (26) ovenfor). En virksomhed, som har opnået bødefritagelse, bør kun være fuldt ansvarlig over for andre skadelidte end sine direkte eller indirekte aftagere og leverandører, hvis de ikke er i stand til at opnå fuld erstatning fra de andre overtrædende virksomheder.

afgørelsen fra den konkurrencemyndighed, som fastslår, at der foreligger en overtrædelse, kan blive endelig i forhold til den virksomhed, der har opnået bødefritagelse, inden den bliver endelig for andre virksomheder, der ikke har opnået bødefritagelse. En virksomhed, som har opnået bødefritagelse, bør derfor i princippet fritages fra solidarisk ansvar for hele skaden, og virksomhedens bidrag bør ikke overstige det beløb for skade, som er forvoldt den pågældende virksomheds egne direkte eller indirekte aftagere eller, i tilfælde af et indkøbskartel, hans direkte eller indirekte leverandører. Såfremt et kartel har forvoldt skade på andre end de overtrædende virksomheders kunder eller leverandører, bør bidraget fra den virksomhed, der har opnået bødefritagelse, ikke overstige denne virksomheds andel af ansvaret for den skade, som kartellet har forvoldt. Fastsættelsen af denne andel bør ske efter de samme regler som dem, der anvendes til at fastsætte de overtrædende virksomheders individuelle bidrag (betragtning (26) ovenfor). En virksomhed, som har opnået bødefritagelse, bør kun være fuldt ansvarlig over for andre skadelidte end sine direkte eller indirekte aftagere og leverandører, hvis de ikke er i stand til at opnå fuld erstatning fra de andre overtrædende virksomheder.

Begrundelse

Det valgte begreb er for snævert og tager ikke højde for virkeligheden i det indre marked.

Ændringsforslag 11

Forslag til direktiv Betragtning 30

Kommissionens forslag

(30) Hvor overprisen er overvæltet på personer, som juridisk er ude af stand til

Ændringsforslag

udgår

at fremsætte erstatningskrav, er det ikke hensigtsmæssigt at lade den overtrædende virksomhed gøre overvæltningsanbringendet gældende, da dette ville betyde, at virksomheden blev fritaget for erstatningsansvar for den skade, den har forvoldt. Den domstol, som søgsmålet indbringes for, bør derfor i den konkrete sag, hvor overvæltningsanbringendet bliver påberåbt, vurdere, om de personer, som overprisen angiveligt blev overvæltet på, juridisk er i stand til at fremsætte krav om erstatning. Mens indirekte aftagere har ret til at fremsætte erstatningskrav, kan nationale regler om årsagssammenhæng (herunder regler om påregnelighed og fjernhed), der anvendes i overensstemmelse med de EU-retlige principper, medføre, at visse personer (f.eks. i et led i forsyningskæden, der er fjernt fra overtrædelsen) juridisk set ikke i stand til at fremsætte erstatningskrav i en given sag. Kun når domstolen finder, at den person, hvorpå overprisen angiveligt er blevet overvæltet, juridisk er berettiget til at fremsætte erstatningskrav, bør den vurdere, om overvæltningsanbringendet kan tages til følge.

Begrundelse

Udgår som følge af ændringsforslaget til artikel 12, stk. 2.

Ændringsforslag 12

Forslag til direktiv Betragtning 34

Kommissionens forslag

(34) En skadelidt, der har ført bevis at have lidt skade som følge af overtrædelser af konkurrencereglerne, skal stadig bevise skadens omfang for at opnå erstatning. Det kræver mange faktuelle oplysninger og kan

Ændringsforslag

(34) En skadelidt, der har ført bevis at have lidt skade som følge af overtrædelser af konkurrencereglerne, skal stadig bevise skadens omfang for at opnå erstatning. Det kræver mange faktuelle oplysninger og kan

nødvendiggøre anvendelse af komplekse økonomiske modeller at opgøre tab forvoldt ved overtrædelser af kartel- og monopolregler. Dette er ofte meget bekosteligt og skaber vanskeligheder for den skadelidte med hensyn til at fremskaffe de nødvendige oplysninger til støtte for deres påstande. En opgørelse af skader forvoldt ved en overtrædelse af kartel- og monopolreglerne kan således udgøre en væsentlig hindring for, at skadelidte kan opnå skadeserstatning for den lidte skade.

nødvendiggøre anvendelse af komplekse økonomiske modeller at opgøre tab forvoldt ved overtrædelser af kartel- og monopolregler. Dette er ofte meget bekosteligt og skaber vanskeligheder for den skadelidte med hensyn til at fremskaffe de nødvendige oplysninger til støtte for deres påstande. En opgørelse af skader forvoldt ved en overtrædelse af kartel- og monopolreglerne kan således udgøre en væsentlig hindring for, at skadelidte kan opnå skadeserstatning for den lidte skade. ***Processen for tabsopgørelse kan variere mellem forskellige nationale jurisdiktioner. Kommissionen bør med henblik på at sikre klare regler og forudsigelighed yde yderligere vejledning på EU-plan.***

Begrundelse

For at sikre at de afgørelser, der træffes af de nationale domstole, er effektive og harmoniserede for så vidt angår erstatningssøgsmål ved overtrædelse af konkurrencereglerne, bør Kommissionen yde yderligere vejledning på EU-plan med hensyn til tabsopgørelse. Dette ville forenkle den vanskelige proces med at vurdere den skade, der er forvoldt ved overtrædelse af konkurrencereglerne og styrke forudsigeligheden og harmoniseringen af processen.

Ændringsforslag 13

Forslag til direktiv Betragtning 35

Kommissionens forslag

(35) Til afhjælpning af informationsasymmetri og nogle af de vanskeligheder, der er forbundet med opgørelsen af skader forvoldt ved overtrædelse af kartel- og monopolregler, og for at sikre effektiviteten af erstatningskrav, er det rimeligt at opstille en formodning for, at overtrædelser af kartelreglerne har forvoldt skade, især med en indvirkning på prisen til følge. Afhængigt af sagens faktiske omstændigheder betyder dette, at kartellet har forårsaget en prisstigning eller hindret

Ændringsforslag

(35) Til afhjælpning af informationsasymmetri og nogle af de vanskeligheder, der er forbundet med opgørelsen af skader forvoldt ved overtrædelse af kartel- og monopolregler, og for at sikre effektiviteten af erstatningskrav, er det rimeligt at opstille en formodning for, at overtrædelser af kartelreglerne har forvoldt skade, især med en indvirkning på prisen til følge. Afhængigt af sagens faktiske omstændigheder betyder dette, at kartellet har forårsaget en prisstigning eller hindret

en prisnedsættelse, som ville have fundet sted, hvis der ikke var begået en overtrædelse. Den virksomhed, der har overtrådt reglerne, bør have mulighed for at tilbagevise denne formodning. *Denne formodning med mulighed for afkræftelse bør begrænses til karteller under hensyn til kartellers hemmelige karakter, der øger den førnævnte informationsassymetri og gør det vanskeligere for den skadelidte at tilvejebringe den dokumentation, der er nødvendig for at bevise skaden.*

Ændringsforslag 14

Forslag til direktiv Betragtning 36

Kommissionens forslag

(36) Så længe der ikke er fastsat EU-bestemmelser om opgørelse af tab som følge af overtrædelser af konkurrencereglerne, er det op til den enkelte medlemsstats retsorden og de nationale domstole at afgøre, hvilke krav skadelidte skal opfylde for at godtgøre omfanget af den skade, de har lidt, hvor præcist skadelidte skal bevise dette omfang, hvilke metoder der kan anvendes til opgørelse af omfanget, og konsekvenserne af, at ikke alle kravene kan opfyldes. Disse nationale krav bør imidlertid ikke være mindre gunstige end dem, der gælder for tilsvarende søgsmål på grundlag af national ret (ækvivalensprincippet), og de bør heller ikke gøre udøvelsen af den EU-retlige ret til erstatning praktisk taget umuligt eller urimeligt vanskelig (effektivitetsprincippet). Der bør i den forbindelse tages hensyn til enhver informationsassymetri mellem parterne, og til, at en tabsopgørelse indebærer en vurdering af, hvordan markedet ville have udviklet sig, hvis der ikke havde været

en prisnedsættelse, som ville have fundet sted, hvis der ikke var begået en overtrædelse. Den virksomhed, der har overtrådt reglerne, bør have mulighed for at tilbagevise denne formodning. *Medlemsstaterne bør sikre, at de nationale domstole gives beføjelse til at vurdere skadens omfang under hensyntagen til parternes fremlæggelse af beviser.*

Ændringsforslag

(36) Så længe der ikke er fastsat EU-bestemmelser om opgørelse af tab som følge af overtrædelser af konkurrencereglerne, er det op til den enkelte medlemsstats retsorden og de nationale domstole at afgøre, hvilke krav skadelidte skal opfylde for at godtgøre omfanget af den skade, de har lidt, hvor præcist skadelidte skal bevise dette omfang, hvilke metoder der kan anvendes til opgørelse af omfanget, og konsekvenserne af, at ikke alle kravene kan opfyldes. Disse nationale krav bør imidlertid ikke være mindre gunstige end dem, der gælder for tilsvarende søgsmål på grundlag af national ret (ækvivalensprincippet), og de bør heller ikke gøre udøvelsen af den EU-retlige ret til erstatning praktisk taget umuligt eller urimeligt vanskelig (effektivitetsprincippet). Der bør i den forbindelse tages hensyn til enhver informationsassymetri mellem parterne, og til, at en tabsopgørelse indebærer en vurdering af, hvordan markedet ville have udviklet sig, hvis der ikke havde været

nogen overtrædelse. Denne vurdering forudsætter en sammenligning med en situation, som pr. definition er hypotetisk og således aldrig kan foretages med komplet nøjagtighed. Det er derfor hensigtsmæssigt at give de nationale domstole beføjelse til at ansætte størrelsen af det tab, der er forvoldt ved overtrædelser af konkurrencereglerne.

nogen overtrædelse. Denne vurdering forudsætter en sammenligning med en situation, som pr. definition er hypotetisk og således aldrig kan foretages med komplet nøjagtighed. Det er derfor hensigtsmæssigt at give de nationale domstole beføjelse til at ansætte størrelsen af det tab, der er forvoldt ved overtrædelser af konkurrencereglerne. ***Denne ansættelse skal fokusere på den skadelidte parts ansættelse af skaden.***

Begrundelse

Med henblik på at øge beskyttelsen af den skadelidte part mod overtrædelser af konkurrencereglerne er det vigtigt at sikre, at denne har en stærk stemme i retssager. Ved at fokusere på den skadelidte parts vurdering af skaden sikres det, at den svage part beskyttes. Desuden hindrer dette yderligere karteldeltagelse, fordi den lovovertrædende parts indflydelse på retssagen reduceres.

Ændringsforslag 15

Forslag til direktiv Betragtning 37

Kommissionens forslag

(37) Skadelidte og de virksomheder, der har begået overtrædelse af reglerne, bør tilskyndes til at nå til enighed om erstatning for tab som følge af en overtrædelse af konkurrencereglerne gennem mindelig tvistbilæggelse, såsom udenretlige forlig, voldgift og mægling. Hvor det er muligt, bør en sådan mindelig tvistbilæggelse omfatte så mange skadelidte og overtrædende virksomheder som muligt. ***Formålet med bestemmelserne i dette direktiv om mindelig tvistbilæggelse er derfor at fremme anvendelsen af sådanne ordninger og øge deres effektivitet.***

Ændringsforslag

(37) ***Påpeger, at de nationale domstole ofte er overbebyrdede, og at erstatningssøgsmål kan være en tidskrævende proces.*** Skadelidte og de virksomheder, der har begået overtrædelse af reglerne, bør ***derfor*** tilskyndes til at nå til enighed om erstatning for tab som følge af en overtrædelse af konkurrencereglerne gennem mindelig tvistbilæggelse, såsom udenretlige forlig, voldgift og mægling. Hvor det er muligt, bør en sådan mindelig tvistbilæggelse omfatte så mange skadelidte og overtrædende virksomheder som muligt. ***Idet individuelle søgsmål kan være utilstrækkelige, bør kollektive søgsmål, der indbringes af reelle og kvalificerede enheder, såsom forbrugerorganisationer og brancheorganisationer, der handler på vegne af de enkelte skadelidte,***

udtrykkeligt medtages i dette direktiv.

Begrundelse

Kollektive søgsmål ville gøre det muligt for reelle og kvalificerede enheder, såsom forbrugerorganisationer eller brancheorganisationer, at indbringe sager på vegne af individuelle sagsøgere. Dog bør kun en klart identificeret gruppe mennesker kunne handle som repræsentant og tage del i søgsmålet. Denne identifikation skal være fuldstændig, når klagen indgives, og ordføreren foreslår en "opt-in-ordning".

Ændringsforslag 16

Forslag til direktiv Betragtning 41 a (ny)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(41a) Omkostningerne ved retssager bør ikke afskrække sagsøgere fra at indbringe begrundede søgsmål for retten. Medlemsstaterne bør træffe passende foranstaltninger for at give skadelidte parter adgang til finansiering af deres erstatningssøgsmål. Dette kan ske gennem en fond, der finansieres af de bøder, der er betalt af lovovertrædere.

Begrundelse

Risikoen for at skulle betale sagsomkostninger kan i høj grad afskrække en forbruger, en forbrugerorganisation eller en lille virksomhed fra at gøre krav gældende. En fond, der finansieres med bøder, der er betalt i tidligere sager om overtrædelse af konkurrencereglerne, ville styrke muligheden for at gøre krav gældende. Fonden ville finansiere den første vejledende dom i en potentiel sag baseret på beviser tilvejebragt af en potentiel sagsøger. Det bør påpeges, at reglen om at omkostninger betales af den, der taber sagen, bibeholdes.

Ændringsforslag 17

Forslag til direktiv Artikel 2 – stk. 1

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

1. Enhver, som har lidt skade på grund af en overtrædelse af *de EU's* eller de

1. Enhver, som har lidt skade på grund af en overtrædelse af *Unionens* eller de

ationale konkurrenceregler, skal kunne kræve fuld erstatning for denne skade.

ationale konkurrenceregler, skal kunne kræve fuld erstatning for denne skade *med forbehold af eventuelle krav i den nationale lovgivning til fastsættelse af ansvaret.*

Begrundelse

For at kunne kræve erstatning skal kravene i henhold til den nationale lovgivning til fastsættelse af ansvaret være opfyldt.

Ændringsforslag 18

Forslag til direktiv Artikel 2 – stk. 2 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

2a. Medlemsstaterne sikrer, at overkompensation forhindres.

Begrundelse

Overkompensation skal forhindres, eftersom det ville virke imod målet om lige vilkår i det indre marked.

Ændringsforslag 19

Forslag til direktiv Artikel 2 – stk. 3

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

3. Medlemsstaterne sikrer, at skadelidte reelt kan gøre deres erstatningskrav gældende.

3. Medlemsstaterne sikrer, at skadelidte reelt kan gøre deres erstatningskrav gældende ***og opnå reel håndhævelse af klageadgang..***

Ændringsforslag 20

Forslag til direktiv Artikel 4 – stk. 1 – nr. 3

Kommissionens forslag

3. "erstatningsøgsmål": et søgsmål i henhold til national lovgivning, hvorved skadelidte fremsætter et erstatningskrav ved en national domstol. Det **kan** også **dække** skridt, hvorved en person, der handler på vegne af en eller flere skadelidte, fremsætter et erstatningskrav ved en national domstol, **såfremt** den nationale ret **tillader** denne mulighed

Ændringsforslag

3. "erstatningsøgsmål": et søgsmål i henhold til national lovgivning, hvorved skadelidte **individuel** eller **kollektiv** fremsætter et erstatningskrav ved en national domstol. Det **dækker** også skridt, hvorved en person, der handler på vegne af en eller flere skadelidte, fremsætter et erstatningskrav ved en national domstol. Den nationale ret **skal tillade** denne mulighed, **især med hensyn til kollektive retsmidler**. Når medlemsstaterne indfører en kollektiv klageordning, kan de kun indføre en opt-in-ordning og afholde sig fra at indføre salærer, mulighed for erstatninger, der har karakter af straf, og tredjepartsfinansiering, når bidragsyderen aflønnes på grundlag af det forlig, der er indgået, eller den tilkendte erstatning.

Ændringsforslag 21

Forslag til direktiv

Artikel 4 – stk. 1 – nr. 3 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

3a. "kollektivt retsmiddel": (i) en retlig mekanisme, der giver mulighed for, at to eller flere fysiske eller juridiske personer kollektivt eller en enhed, som har ret til at indbringe repræsentative søgsmål, kan kræve indstilling af ulovlig adfærd (kollektivt søgsmål med henblik på opnåelse af pålæg eller forbud) ii en retlig mekanisme, der giver mulighed for, at to eller flere fysiske eller juridiske personer, som hævder, at de har lidt skade i en situation med mange skadelidte, eller en enhed, som har ret til at indbringe repræsentative søgsmål, kollektivt kan kræve erstatning (kollektivt søgsmål med henblik på opnåelse af erstatning)

Begrundelse

I februar 2012 vedtog Parlamentet sin beslutning om en sammenhængende EU-strategi for kollektive retsmidler, hvori det opfordrede til, at et eventuelt forslag vedrørende kollektive retsmidler skulle omfatte et fælles sæt principper, der gennem kollektive retsmidler giver en ensartet adgang til domstolene i EU og omhandler krænkelse af forbrugernes rettigheder. En kollektiv klageordning ville sikre mere effektiv håndhævelse af konkurrence- og forbrugerbeskyttelsesreglerne.

Ændringsforslag 22

Forslag til direktiv

Artikel 4 – stk. 1 – nr. 13

Kommissionens forslag

13. "bødenedsættelsesordning": en ordning, på grundlag af *hvilke* en deltager i *et hemmeligt kartel*, uafhængigt af de øvrige virksomheder, der deltog i *kartellet*, samarbejder med konkurrencemyndigheden i en undersøgelse ved frivilligt at give præsentationer af sin viden om *kartellet* og om den rolle, den pågældende har spillet deri, til gengæld for opnåelse af fritagelse for den bøde, der pålægges *kartellet*, eller en nedsættelse af en sådan bøde

Ændringsforslag

13. "bødenedsættelsesordning": en ordning, på grundlag af *hvilken* en deltager i *en konkurrencebegrænsende aftale, afgørelse eller praksis*, uafhængigt af de øvrige virksomheder, der deltog i *den pågældende aftale, afgørelse eller praksis*, samarbejder med konkurrencemyndigheden i en undersøgelse ved frivilligt at give præsentationer af sin viden om *den pågældende aftale, afgørelse eller praksis* og om den rolle, den pågældende har spillet deri, til gengæld for opnåelse af fritagelse for den bøde, der pålægges *den pågældende aftale, afgørelse eller praksis, eller* en nedsættelse af en sådan bøde

Begrundelse

Det valgte begreb er for snævert og tager ikke højde for virkeligheden i det indre marked.

Ændringsforslag 23

Forslag til direktiv

Artikel 4 – stk. 1 – nr. 17

Kommissionens forslag

17. "forlig": en aftale, hvorved der

AD\1014941DA.doc

Ændringsforslag

17. "forlig": en aftale, hvorved der

19/32

PE519.553v03-00

udbetales erstatning efter en mindelig tvistbilæggelse.

udbetales erstatning efter en mindelig tvistbilæggelse, **herunder en aftale, i henhold til hvilken en virksomhed forpligter sig til at betale erstatning til ofre for overtrædelser af konkurrencereglerne fra en garanteret erstatningsfond.**

Begrundelse

Muligheden for at oprette en garanteret erstatningsfond skal styrke den skadelidtes ret til erstatning.

Ændringsforslag 24

Forslag til direktiv Artikel 5 – stk. 2 – litra a

Kommissionens forslag

a) **vist, at beviser** i den anden parts eller tredjemands besiddelse er relevante for godtgørelsen af hans erstatningskrav eller understøttelsen af hans frifindespåstand **og**

Ændringsforslag

(a) **specifikke beviser, der er** i den anden parts eller tredjemands besiddelse, **og som** er relevante for godtgørelsen af hans erstatningskrav eller understøttelsen af hans frifindespåstand

Begrundelse

Globale anmodninger om fremlæggelse af dokumenter bør som anført af Europa-Kommissionen i begrundelsen for det lovgivningsmæssige forslag normalt anses for at være uforholdsmæssige og ikke i overensstemmelse med den anmodende parts forpligtelse til at specificere (kategorier af) bevismateriale så præcist og snævert som muligt. For at undgå såkaldte "fishing expeditions" skal dele af beviser eller kategorier af beviser defineres så præcist og snævert som muligt af sagsøger.

Ændringsforslag 25

Forslag til direktiv Artikel 5 – stk. 2 – litra b a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(ba) **påvist, at denne forfølger anmodningen om fremlæggelse af beviser**

*for et identificeret søgsmål, der er
indbragt for en national domstol i
Unionen, og*

Begrundelse

Artikel 5 indeholder ingen vejledning om anmodninger om fremlæggelse af beviser fra lande uden for Unionen. Beviser på en konkurrencebegrænsende aftale eller ordning inden for Unionen må ikke anvendes som erstatning for (kollektive) søgsmål uden for Unionens jurisdiktion. Ændringsforslaget er udformet med henblik på at tackle dette spørgsmål og undgå denne virkning.

Ændringsforslag 26

Forslag til direktiv

Artikel 5 – stk. 2 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

2a. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale domstole kan give pålæg om fremlæggelse af specifikke dele af disse beviser eller kategorier af disse beviser defineret så præcist og snævert som muligt på grundlag af rimeligt tilgængelige oplysninger.

Begrundelse

Globale anmodninger om fremlæggelse af dokumenter bør som anført af Europa-Kommissionen i begrundelsen for det lovgivningsmæssige forslag normalt anses for at være uforholdsmæssige og ikke i overensstemmelse med den anmodende parts forpligtelse til at specificere (kategorier af) bevismateriale så præcist og snævert som muligt. For at undgå såkaldte "fishing expeditions" skal dele af beviser eller kategorier af beviser defineres så præcist og snævert som muligt af sagsøger.

Ændringsforslag 27

Forslag til direktiv

Artikel 5 – stk. 3 – indledning

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

3. Medlemsstaterne sikrer, at nationale

3. Medlemsstaterne sikrer, at nationale

domstole begrænser fremlæggelsen af beviser til, hvad der er rimeligt i forhold til formålet. Ved afgørelsen af, om en parts begæring om fremlæggelse er rimelig i forhold til formålet, tager de nationale domstole hensyn til alle **berørte** parters **og tredjemands** legitime interesser. De skal særligt tage hensyn til:

domstole begrænser fremlæggelsen af beviser til, hvad der er rimeligt i forhold til formålet **og relaterer til et erstatningssøgsmaal i Unionen**. Ved afgørelsen af, om en parts begæring om fremlæggelse er rimelig i forhold til formålet, tager de nationale domstole hensyn til **de involverede offentlige interesser** og alle **private** parters legitime interesser. De skal særligt tage hensyn til:

Begrundelse

Det er yderst vigtigt at sikre tilstrækkelige incitament i bødenedsættelsesordningen med henblik på at sikre lige vilkår i det indre marked. Bødenedsættelsesordninger er det mest effektive redskab til at afsløre konkurrencebegrænsende aftaler. Hvis der ikke eller kun i begrænset omfang afsløres konkurrencebegrænsende adfærd, vil der i sidste ende ikke være nogen ofre at kompensere. Dokumenter, der fremlægges af ansøgeren bør beskyttes, men en decideret undtagelse er i strid med den primære ret (Donau Chemie).

Ændringsforslag 28

Forslag til direktiv

Artikel 5 – stk. 3 – litra a a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

(aa) behovet for at sikre effektiv offentlig håndhævelse af konkurrencelovgivningen, navnlig med hensyn til de risici, som fremlæggelse af dokumenter vil medføre for:

(i) bødenedsættelsesordninger, der forvaltes af konkurrencemyndighederne

(ii) forligsprocedurer, der forvaltes af konkurrencemyndighederne

(iii) de interne beslutningsprocedurer inden for en konkurrencemyndighed og inden for Det Europæiske Konkurrencenetværk

Begrundelse

Det er yderst vigtigt at sikre tilstrækkelige incitament i bødenedsættelsesordningen med henblik på at sikre lige vilkår i det indre marked. Bødenedsættelsesordninger er det mest

effektive redskab til at afsløre konkurrencebegrænsende aftaler. Hvis der ikke eller kun i begrænset omfang afsløres konkurrencebegrænsende adfærd, vil der i sidste ende ikke være nogen ofre at kompensere. De nationale dommere skal tage højde for incitamenternes betydning, når de kræver fremlæggelse af dokumenter.

Ændringsforslag 29

Forslag til direktiv Artikel 5 – stk. 4

Kommissionens forslag

4. Medlemsstaterne sikrer, at nationale domstole råder over effektive foranstaltninger til så vidt muligt at beskytte fortrolige oplysninger mod forkert brug, og sikrer samtidig, at relevante beviser, der indeholder sådanne oplysninger, er til rådighed under erstatningssøgsmålet.

Ændringsforslag

4. Medlemsstaterne sikrer, at nationale domstole råder over effektive foranstaltninger til så vidt muligt at beskytte fortrolige oplysninger mod forkert brug, og sikrer samtidig, at relevante beviser, der indeholder sådanne oplysninger, er til rådighed under erstatningssøgsmålet ***inden for Unionen. Virksomhedernes interesse i at undgå erstatningssøgsmål efter en overtrædelse må ikke udgøre en kommerciel interesse, der er værd at beskytte.***

Begrundelse

Interessen i at undgå erstatningssøgsmål efter en overtrædelse af konkurrencereglerne udgør ikke en kommerciel interesse, der er værd at beskytte, eftersom det ville være i direkte strid med den effektive ret til erstatning (se sag T-437/08, CDC Hydrogen Peroxide mod Kommissionen).

Ændringsforslag 30

Forslag til direktiv Artikel 5 – stk. 8

Kommissionens forslag

8. Med forbehold af den forpligtelse, der er fastsat i stk. 4, og de begrænsninger, der er fastsat i artikel 6, er denne artikel

Ændringsforslag

udgår

ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan opretholde eller indføre regler, som vil føre til en mere omfattende fremlæggelse af beviser.

Begrundelse

Det er yderst vigtigt at sikre tilstrækkelige incitament i bødenedsættelsesordningen med henblik på at sikre lige vilkår i det indre marked. Bødenedsættelsesordninger er det mest effektive redskab til at afsløre konkurrencebegrænsende aftaler. Hvis der ikke eller kun i begrænset omfang afsløres konkurrencebegrænsende adfærd, vil der i sidste ende ikke være nogen ofre at kompensere. Der skal sikres ens beskyttelsesniveauer for at opretholde effektiviteten i bødenedsættelsesordningen.

Ændringsforslag 31

Forslag til direktiv Artikel 6 – stk. 1 – litra a

Kommissionens forslag

(a) virksomhedserklæringer og

Ændringsforslag

(a) alle nye inkriminerende dokumenter, der indgives af en ansøger om bødenedsættelse, og

Ændringsforslag 32

Forslag til direktiv Artikel 7 a (ny)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

Artikel 7a

Rapportering af uregelmæssigheder

1. Enhver person, der har grund til at tro, at en person har begået eller har til hensigt at begå en forbrydelse i henhold til dette direktiv, kan underrette en konkurrencemyndighed om sagens detaljer og anmode om, at hans eller hendes identitet hemmeligholdes med hensyn til rapporteringen.

2. Konkurrencemyndigheden hemmeligholder identiteten af den person,

*der underrettede
konkurrencemyndigheden i henhold til
artikel 7, stk. 1, og som har opnået
forsikring om fortrolighed.*

Begrundelse

For at tilskynde offentligheden til at give oplysninger til konkurrencemyndigheden bør dette direktiv omfatte udtrykkelig beskyttelse af informantens identitet. Selv hvis de afgivne oplysninger ikke er tilstrækkelige som bevis i en kartelsag, vil konkurrencemyndigheden kunne indlede en undersøgelse.

Ændringsforslag 33

Forslag til direktiv Artikel 8 – stk. 1 – indledning

Kommissionens forslag

1. Medlemsstaterne sikrer, at nationale domstole **kan pålægge** parterne, tredjemand og deres retlige repræsentanter sanktioner i tilfælde af:

Ændringsforslag

1. Medlemsstaterne sikrer, at nationale domstole **reelt pålægger** parterne, tredjemand og deres retlige repræsentanter sanktioner i tilfælde af:

Ændringsforslag 34

Forslag til direktiv Artikel 8 – stk. 1 – litra b – nr. iii

Kommissionens forslag

(iii) vidste, at beviserne var relevante for verserende eller kommende erstatningssøgsmål indbragt af eller mod den part, der tilintetgjorde beviserne

Ændringsforslag

(iii) vidste **eller med rimelighed kunne have udledt**, at beviserne var relevante for verserende eller kommende erstatningssøgsmål indbragt af eller mod den part, der tilintetgjorde beviserne

Ændringsforslag 35

Forslag til direktiv Artikel 9 – stk. 1

Kommissionens forslag

Medlemsstaterne sikrer, at når nationale domstole i erstatningssøgsmål i henhold til traktatens artikel 101 eller 102 eller i henhold til nationale konkurrenceregler træffer afgørelse om aftaler, afgørelser eller praksis, hvorom en national konkurrencemyndighed eller prøvelsesinstans allerede har truffet en endelig afgørelse om overtrædelse, kan de nationale domstole ikke træffe en afgørelse, der er i strid med den endelige afgørelses konstatering af en overtrædelse. Denne forpligtelse berører ikke rettighederne og forpligtelserne i henhold til traktatens artikel 267.

Ændringsforslag

Medlemsstaterne sikrer, at når nationale domstole i erstatningssøgsmål i henhold til traktatens artikel 101 eller 102 eller i henhold til nationale konkurrenceregler træffer afgørelse om aftaler, afgørelser eller praksis, hvorom en national konkurrencemyndighed eller prøvelsesinstans allerede har truffet en endelig afgørelse om overtrædelse, kan de nationale domstole ikke træffe en afgørelse, der er i strid med den endelige afgørelses konstatering af en overtrædelse. Denne forpligtelse berører ikke rettighederne og forpligtelserne i henhold til traktatens artikel 267, ***retten til effektive retsmidler og en retfærdig rettergang og retten til forsvar, jf. artikel 47 og 48 i chartret, samt retten til en retfærdig rettergang, jf. artikel 6 i den europæiske menneskerettighedskonvention. De nationale konkurrencemyndigheders og konkurrencedomstoles afgørelser bør som følge heraf være bindende under forudsætning af, at der ikke var åbenbare fejl i efterforskningen, og at forsvarrets rettigheder var overholdt.***

Begrundelse

For at beskytte forbrugeres og virksomheders ret til forsvar bortfalder den bindende virkning, når denne ret ikke er blevet respekteret.

Ændringsforslag 36

Forslag til direktiv Artikel 10 – stk. 2 – nr. ii

Kommissionens forslag

(ii) at ***en*** sådan adfærd ansås for en overtrædelse af ***EU's*** konkurrenceregler eller de nationale konkurrenceregler

Ændringsforslag

(ii) at ***omstændighederne for*** sådan adfærd ansås for en overtrædelse af ***Unionens*** konkurrenceregler eller de nationale konkurrenceregler

Ændringsforslag 37

Forslag til direktiv Artikel 10 – stk. 5

Kommissionens forslag

5. Medlemsstaterne sikrer, at forældelsesfristen suspenderes, hvis en konkurrencemyndighed tager skridt til at undersøge eller forfølge den overtrædelse, som erstatningssøgsmålet vedrører. Suspensionen ophører tidligst *ét* år, efter at afgørelsen om overtrædelse er blevet endelig, eller sagen på anden måde er afsluttet.

Ændringsforslag

5. Medlemsstaterne sikrer, at forældelsesfristen suspenderes, hvis en konkurrencemyndighed tager skridt til at undersøge eller forfølge den overtrædelse, som erstatningssøgsmålet vedrører. Suspensionen ophører tidligst *to* år, efter at afgørelsen om overtrædelse er blevet endelig, eller sagen på anden måde er afsluttet.

Begrundelse

I lyset af den økonomiske kompleksitet og de vanskeligheder, der er forbundet med rettidigt at kræve erstatning for tab som følge af konkurrencebegrænsende adfærd samt informationsasymmetri over for især forbrugere, bør forældelsesfristen forlænges med et år med henblik på reelt at sikre sagsøgers ret til fuld erstatning.

Ændringsforslag 38

Forslag til direktiv Artikel 10 – stk. 5 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

5a. Uanset stk. 1-4 i denne artikel skal erstatningssøgsmål indledes inden for 10 år efter de begivenheder, der gav anledning til søgsmålet.

Ændringsforslag 39

Forslag til direktiv Artikel 12 – stk. 1 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

1a. Medlemsstaterne sikrer, at den nationale domstol har beføjelse til at ansætte, hvilken andel af denne overpris der er blevet overvæltet.

Begrundelse

Det skal præciseres, at den nationale domstol har beføjelse til at ansætte, hvilken andel af overprisen der er blevet overvæltet, med henblik på at løse problemer som informationsasymmetri.

Ændringsforslag 40

**Forslag til direktiv
Artikel 12 – stk. 2**

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

2. I det omfang, overprisen er blevet overvæltet på personer i det næste led i forsyningskæden, for hvilke det juridisk set er umuligt at kræve erstatning for den skade, de har lidt, må sagsøgte ikke kunne påberåbe sig det anbringende, der er omhandlet i stk. 1.

udgår

Begrundelse

Det er vanskeligt at vurdere, hvad definitionen af "juridisk umuligt" omfatter. Derudover vil retlige hindringer, som vil gøre det "juridisk umuligt" for indirekte kunder at kræve erstatning for de skader, de har lidt, være i strid med Domstolens retspraksis (jf. Courage og Crehan; Manfredi) og bør derfor slet ikke forekomme. Den foreslåede formulering kan føre til udbetaling af erstatning til sagsøgere, der ikke har lidt skade, og/eller til overkompensation.

Ændringsforslag 41

**Forslag til direktiv
Artikel 13 – stk. 2 – afsnit 2**

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

Medlemsstaterne sikrer, at domstolen har

Medlemsstaterne sikrer, at domstolen har

beføjelse til at ansætte, hvilken andel af denne overpris der er blevet overvæltet.

beføjelse til at ansætte, hvilken andel af denne overpris der er blevet overvæltet.
Domstolene bistås med klare, enkle og forståelige retningslinjer fra Kommissionen.

Ændringsforslag 42

Forslag til direktiv Artikel 15 – stk. 1 – afsnit 1

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

For at undgå at erstatningssøgsmål med sagsøgere fra forskellige led i forsyningskæden fører til situationer med flere erstatningsansvarlige, sikrer medlemsstaterne, at de nationale domstole for hvilke erstatningssøgsmålet er anlagt, i tilfælde hvor der er bevist fuldstændig eller delvis overvæltning af overpriser, ikke kan tilkende sagsøgeren erstatning for den del af overprisen. Domstolen har beføjelse til at ansætte, hvilken andel af overprisen, der blev påført den direkte eller indirekte aftager, og

Ændringsforslag 43

Forslag til direktiv Artikel 16

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

1. Medlemsstaterne sikrer, at der i forbindelse med ulovlig kartelvirksomhed gælder en formodning om, at overtrædelsen har været tabsvoldende. Den overtrædende virksomhed skal have ret til at tilbagevise denne formodning.

1. Medlemsstaterne sikrer, at der i forbindelse med ulovlig kartelvirksomhed gælder en formodning om, at overtrædelsen har været tabsvoldende. Den overtrædende virksomhed skal have ret til at tilbagevise denne formodning.
Medlemsstaterne fastsætter, at domstolene gives beføjelse til at ansætte tabets størrelse.

2. Medlemsstaterne sikrer, at bevisbyrden og beviskravet og redegørelsen for de faktiske anbringender, der kræves med henblik på udarbejdelse af tabsopgørelsen, ikke gør det praktisk umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt for skadelidte at gøre sin ret til erstatning gældende.

Medlemsstaterne fastsætter, at domstolene har beføjelse til at ansætte tabets størrelse.

2. Medlemsstaterne sikrer, at bevisbyrden og beviskravet og redegørelsen for de faktiske anbringender, der kræves med henblik på udarbejdelse af tabsopgørelsen, ikke gør det praktisk umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt for skadelidte at gøre sin ret til erstatning gældende.

Ændringsforslag 44

Forslag til direktiv Artikel 17 – stk. 2 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

2a. Medlemsstaterne sikrer, at de konkurrencemyndigheder, der er en del af netværket af offentlige myndigheder, som følger Unionens konkurrenceregler, kan udsætte sagen, hvis parterne i sagen deltager i mindelig tvistbilæggelse vedrørende det krav, det pågældende erstatningssøgsmål vedrører.

Begrundelse

Af hensyn til borgerne og virksomhederne skal erstatningen være omkostningseffektiv, rettidig og effektiv. Derfor skal der tilskyndes til mindelig tvistbilæggelse på et tidligt tidspunkt ved at give et incitament i forbindelse med den bøde, der fastsættes af de kompetente myndigheder, for at sikre omkostningseffektiv, rettidig og effektiv erstatning. Hvis konkurrencemyndigheden mener, at den udbetalte erstatning er korrekt og i overensstemmelse med lovgivningen, skal den efterfølgende tage denne med i betragtning ved fastlæggelse af bøden.

Ændringsforslag 45

Forslag til direktiv Artikel 19 – stk. 1

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

Kommissionen tager dette direktiv op til

Kommissionen tager dette direktiv op til

revision og aflægger beretning til Europa-Parlamentet og Rådet senest den [...] [beregnes som 5 år efter den dato, der er sat som frist for gennemførelse af direktivet].

revision og aflægger beretning til Europa-Parlamentet og Rådet senest den [...] [beregnes som 5 år efter den dato, der er sat som frist for gennemførelse af direktivet].

Beretningen ledsages efter gennemførelsen af en omfattende vurdering af, hvordan mekanismerne for kollektive retsmidler og kollektiv alternativ tvistbilæggelse på konkurrenceområdet fungerer, med særlig fokus på muligheden for at udvide anvendelsen af sådanne mekanismer til andre områder eller indføre en sådan mekanisme på EU-niveau for at sikre effektiv forbrugerbeskyttelse og et velfungerende indre marked.

PROCEDURE

Titel	Bestemmelser om søgsmål i henhold til national ret angående erstatning for overtrædelser af medlemsstaternes og EU's konkurrenceregler		
Referencer	COM(2013)0404 – C7-0170/2013 – 2013/0185(COD)		
Korresponderende udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet	ECON 1.7.2013		
Udtalelse fra Dato for meddelelse på plenarmødet	IMCO 1.7.2013		
Ordfører for udtalelse Dato for valg	Olle Schmidt 9.7.2013		
Behandling i udvalg	14.10.2013	27.11.2013	16.12.2013
Dato for vedtagelse	17.12.2013		
Resultat af den endelige afstemning	+: -: 0:	31 0 1	
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Pablo Arias Echeverría, Preslav Borissov, Birgit Collin-Langen, Lara Comi, Vicente Miguel Garcés Ramón, Małgorzata Handzlik, Philippe Juvín, Toine Manders, Hans-Peter Mayer, Sirpa Pietikäinen, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler		
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Jürgen Creutzmann, Ildikó Gáll-Pelcz, Roberta Metsola, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Olle Schmidt, Jutta Steinruck, Marc Tarabella, Kerstin Westphal		
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 187, stk. 2	Luis Manuel Capoulas Santos		